

พฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
Saving Behaviors of the Grade Six Students in Samut Sakhon
Primary Educational Service Area Office

วรุณรัตน์ คุ้มแสง และ กมล โพธิเย็น
Waroonrat Kumsang and Kamol Phoyen
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร
Master of Arts in Community Psychology Program, Silpakorn University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการประหยัด การส่งเสริมพฤติกรรมการประหยัดจากครอบครัว การส่งเสริมพฤติกรรมการประหยัดจากโรงเรียน ลักษณะ มุ่งอนาคต การเลียนแบบพฤติกรรมการประหยัดจากเพื่อนของนักเรียน (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ลักษณะการพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละวัน อาชีพหลักของผู้ปกครอง สถานที่ตั้งของโรงเรียน (3) เพื่อศึกษาว่าการส่งเสริมพฤติกรรมการประหยัดจากครอบครัว การส่งเสริมพฤติกรรมการประหยัดจากโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต การเลียนแบบพฤติกรรมการประหยัดจากเพื่อน เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ใน การวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 369 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบ หลายขั้นตอน สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย t - test การทดสอบ ความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์การทดสอบพหุคุณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรนำเข้า ผลการวิจัยพบว่า (1) พฤติกรรมการประหยัด การส่งเสริมพฤติกรรมจากครอบครัว การส่งเสริมพฤติกรรมจากโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต การเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อน อยู่ในระดับมาก (2) พฤติกรรมการประหยัด เมื่อจำแนกตามระดับตาม เพศ ลักษณะ การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละวัน อาชีพหลักของผู้ปกครอง สถานที่ตั้งของโรงเรียน ไม่พบความแตกต่าง (3) การส่งเสริมพฤติกรรมการประหยัดจากโรงเรียน การเลียนแบบพฤติกรรมการประหยัดจากเพื่อน การส่งเสริมพฤติกรรมการประหยัดจากครอบครัวและลักษณะมุ่งอนาคต สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมของนักเรียน ได้ร้อยละ 59.70 อย่างมั่นยำสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: พฤติกรรมการประหยัด, ลักษณะมุ่งอนาคต, การส่งเสริมพฤติกรรมการประหยัดจากครอบครัว, การส่งเสริมพฤติกรรมการประหยัดจากโรงเรียน, การเลียนแบบพฤติกรรมการประหยัดจากเพื่อน

Abstract

The purpose of this research was as follows: (1) to study levels of saving (monetary) behaviors, promoting saving behaviors at school, learning of saving behaviors from family, promoting future oriented saving behavior, and observing the example of saving behaviors from friends in grade six (2) to compare saving behavior of the grade six students among gender, life style, and expenses that students incur each day. In addition, the occupation of parents and the school location was

compared. (3) to examine the promotion of saving behaviors learned at school, promotion of saving behaviors from family. The future oriented outlook among students, and observing the examples of saving behaviors from friends as the predictors of the totality of grade six students' saving behavior. The sample size was 369 grade six students and the results were derived by multi - stage sampling. The instrument used to collect data were questionnaires constructed by the researcher. Data were analyzed for percentage, mean, standard deviation, t – test, one - way ANOWA and the stepwise multiple regression analysis. The results found that: (1) the grade six students' saving behaviors were at the highest level, promotion of saving behaviors from school, promotion of saving behaviors from family. future oriented outlook, the observation example of saving behaviors from friends were at the highest level (2) the grade six students' saving behaviors as classified by gender, life style, costs that students incur each day, the occupation of parents, and school location were not significantly statistically different (3) promotion saving behaviors from school, promotion of saving behaviors from family, future oriented outlook, observing the example saving behaviors from friends was found to be at the percentage of 59.70, with a statistically significant level of .001.

Keywords: saving behaviors, promoting saving behaviors from school, promoting saving behaviors from family, future oriented, observing the example saving behaviors from friends

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงกล่าวถึงเรื่องที่สำคัญและคุณธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาและพัฒนาเศรษฐกิจ ความว่า “ ทุกวันนี้ ประเทศไทยยังมีทรัพยากรพร้อมมูล ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรบุคคล ซึ่งความสามารถนำมาใช้เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์และเสถียรภาพอันควรของบ้านเมืองได้เป็นอย่างดี ข้อสำคัญ เราต้องรู้จักใช้ทรัพยากรนั้นอย่างฉลาด คือ ไม่นำมาทุ่มเทให้เปลืองไปโดยไร้ประโยชน์ หรือได้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า หากแต่การระมัดระวัง ใช้ด้วยความประกายด้วยความคิดพิจารณาตามหลักวิชา เหตุผลและความถูกต้องเหมาะสม โดยมุ่งถึงประโยชน์แท้จริงที่จะเกิดแก่ประเทศไทย ทั้งในปัจจุบัน และอนาคตอันยืนยาว ” ในสังคมปัจจุบันนี้ เป็นยุคที่ทุกคนจะต้องมีชีวิตที่ต้องแข่งขันกันค่อนข้างสูงเพื่อให้สังคมของตนเกิดการยอมรับ มนุษย์จึงได้มีการแสดงหวัตถุมาเพื่อให้ตนเองได้รับคำชมเชยจากสังคม จึงทำให้เกิดพฤติกรรมที่เรียกว่า “ บริโภคนิยม ” ซึ่งเกิดผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของคน ทุกครัวเรือน โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน ฉะนั้น

จึงต้องมีการเปลี่ยนทัศนคติ ในการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการใช้ชีวิตประจำวัน จะต้องอยู่ในพื้นฐานของการประยัด โดยที่จะต้องทำให้ทุกๆ ระดับของสังคมไม่ว่าจะเป็นในระดับครอบครัวไปจนถึงระดับประเทศ มนุษย์ทุกช่วงอายุ ตั้งแต่เด็กอนุบาล เด็กประถมศึกษา ไปจนถึงวัยชรา โดยเฉพาะเด็กนักเรียน ช่วงวัยระดับประถมศึกษาพบว่ามีพฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างไม่ประยัด

สถาบันรามจิตติ (2549) ได้สำรวจเรื่องของพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยการสำรวจ ใน 7 ภาค ภาคละ 2 จังหวัด รวม 12 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำปาง พิษณุโลก สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา ชัยนาท มหาสารคาม ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นนทบุรี และกรุงเทพมหานครฯ ในกลุ่มของนักเรียนนักศึกษาพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษามีรายได้เฉลี่ยวันละ 30 บาท และมีรายจ่ายเฉลี่ย 27 บาทต่อวัน โดยนักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มี

ระดับรายจ่ายเฉลี่ยสูงกว่าทุกภาค โดยในด้านการบริโภค มีข้อค้นพบที่น่าสนใจคือการที่นักเรียนมีพฤติกรรมการบริโภคที่ค่อนข้างฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น โดยพิจารณาจากการที่นักเรียนระดับประถมศึกษา ร้อยละ 30 มีปัญหาใจร้อนใจเร็วในการใช้จ่าย ร้อยละ 64 มีปัญหาอีเมจินเพื่อน และร้อยละ 90 ซึ่งของที่ไม่มีประโยชน์ตามที่ต้องการ แต่ต้องซื้อ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโทรศัพท์มือถือและมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าโทรศัพท์มือถือเฉลี่ยถึง 300 และ 350 บาท ต่อเดือนตามลำดับ ในด้านของการผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 29 มีปัญหารายรับไม่พอ กับรายจ่ายและต้องขอค่าเช่ามีเพิ่มจากผู้ปกครองเป็นประจำ ทั้งนี้โดยที่ไม่มีความแตกต่าง มากนักในเรื่องนิสัยและพฤติกรรมการบริโภคของนักเรียนระหว่างเพศ แต่ในเรื่องของภาคภูมิศาสตร์พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับหัศนศติและพฤติกรรมการบริโภคสูงกว่าภาคอื่น จากการสำรวจซึ่งให้เห็นว่าปัญหาด้านพฤติกรรมการบริโภคหรือ การใช้จ่ายในลักษณะดังกล่าว ตามมาด้วยภาคกลางและภาคเหนือต่อนานล่างตามลำดับ เป็นปัญหาที่สำคัญจำเป็นต้องเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วน คือ การพัฒนาพฤติกรรมการประยุกต์ในกลุ่มนักเรียนให้ดีขึ้น โดยการน้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริสถาปัตย์ให้เกิดประโยชน์สุข ทั้งแก่ ตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศไทย (วิจิตรศรีสังอัน, 2550)

จากการสำรวจปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นได้มีหน่วยงานการศึกษาและนักวิชาการได้นำประเด็นที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการประยุกต์มาทำการกำหนดคุณลักษณะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยมีการนิยามคำว่า “คุณลักษณะที่ดี” ให้ความหมายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประยุกต์ ได้แก่ การใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็นและใช้อย่างคุ้มค่า การใช้สิ่งของเครื่องใช้เท่าที่จำเป็น ใช้อย่างถูกวิธีและดูแลซ่อมแซมให้ใช้ได้นาน การใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักบริหารเวลาของตนในแต่ละวัน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ในระดับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการกำหนดคุณลักษณะของเด็กไทยที่เรียกว่า คุณธรรม 8 ประการ โดยได้ประกาศ

นโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความสำนึกร่วมกันคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของการบริหารการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน ศาสนา และสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้และอยู่ดีมีสุข โดยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ประกอบด้วย เรื่องของ การประยุกต์ คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออมตน ไม่ใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือยฟุ่งเฟ้อ รู้จักทำบุญชีร้ายรับ - รายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ ซึ่งนักเรียนควรจะมีการแสดงออกถึงการประยุกต์ตามนโยบายดังกล่าว ตาม ชาตรี ศิริสวัสดิ์ (2541, น. 13) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีการกระทำให้เกิด การประยุกต์ ว่า ความลักษณะดังนี้ คือ มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ไม่แปรเปลี่ยนไปตามแฟชั่น ใช้จ่าย เงินจำนวนน้อยของตนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด คิดก่อนใช้จ่ายและจ่ายเท่าที่จำเป็นเสมอ ไม่ใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือยแต่ก็มีได้ตระหนักรู้ ให้เห็นถึงความกังวล เก็บเงิน แก่เหตุ รู้จักใช้ ดูแลและบูรณะทรัพย์สิ่งของเครื่องใช้ทั้งของตนและของส่วนรวม มีการวางแผนใช้จ่ายให้รอบคอบโดยมีสัดส่วนและรู้จักมีความคิดเพิ่มพูน ทรัพย์ ด้วยการแบ่งเก็บหรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งการที่คนเรารู้จักการประยุกต์ มีความสำคัญอย่างยิ่ง

ลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน จะเป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในตัวของนักเรียน ถ้าหากนักเรียนมีคุณลักษณะในการมุ่งอนาคตแล้ว มักจะมีการวางแผนในการคาดการณ์การใช้จ่ายทรัพยากร การใช้จ่ายเงิน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การวางแผนการใช้น้ำ ไฟฟ้า การใช้จ่ายเงินทอง การใช้สิ่งของที่คุ้มค่า ในการรับรอง อุ่นใจ (2535) กล่าวว่า ลักษณะ มุ่งอนาคต คือการมองสู่อนาคตของบุคคล โดยที่ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะสามารถดำเนินการได้ และตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อจะประสบความสำเร็จในอนาคต ซึ่งหากนักเรียนมีคุณลักษณะด้านนี้แล้ว นักเรียนจะเป็นผู้ที่รู้จักการใช้เงิน การใช้ทรัพยากร การเลือกสรรในการใช้สิ่งของที่เหมาะสมกับการใช้งาน เพื่อที่จะมีใช้ตลอดไปในอนาคต ซึ่งในงานวิจัยของพฤติพลดีพ (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ของนักเรียนซึ่งขึ้น

ที่ 3 โรงเรียนนวมินทรราชินูทิศสตรีวิทยาพุทธมณฑล หลังจากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยัดของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด มี 6 ปัจจัย สำหรับลักษณะมุ่งอนาคต ซึ่งปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ทัศนคติ ต่อการประยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทรราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล ได้ร้อยละ 49.60 จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงคาดว่าลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลต่อการประยัดของนักเรียนระดับประณีตศึกษา

นอกจากนี้การที่นักเรียนจะเป็นผู้ที่มีลักษณะพฤติกรรมการประยัดได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการ ปลูกฝังจากครอบครัว โดยปัจจัยการส่งเสริมพฤติกรรมการประยัดจากครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญ อย่างยิ่ง โดยสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่นักเรียนควรได้รับการปลูกฝังค่านิยมในเรื่องของ การประยัด โดยในครอบครัวนั้นถ้าได้มีการส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมด้านการประยัด เช่น การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้แก่เด็ก การกล่าวชม การให้กำลังใจ การสนับสนุน ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประยัดในชุมชน วรรณ ชุมชัยยา (2550, น. 4) กล่าวไว้ว่า การปลูกจิตสำนึกด้านจริยธรรมแก่บุตรร่วมเรียน สามารถทำได้โดยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การสร้างเจตคติต่อการทำความดี และเสริมสร้างพุทธิกรรม ที่พึงประสงค์ ผู้วิจัย สังเกตว่าการส่งเสริมพุทธิกรรมนักเรียน ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากคือสถาบันครอบครัว เป็นสถาบันสังคมแรกเริ่มที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นสถาบันพื้นฐานที่มีบทบาทสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับมนุษย์ทุกคนในสังคม เป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่ทางสังคมในการถ่ายทอดค่านิยม ปลูกฝังความเชื่อ สร้างเสริมทัศนคติ กำหนดบุคลิกภาพ วิธีประพฤติปฏิบัติตน รวมทั้งการสร้างบรรหัดฐานทางสังคม ให้แก่เยาวชนในครอบครัวและสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีการประยัด โดยพ่อแม่อาจทำเป็นแบบอย่างให้แก่เด็กในบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพันคำ มีโพนทอง (2533, น. 91-109) ได้ศึกษาค่านิยมพื้นฐานห้าประการของครู ผู้ปักครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 359 คน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นโดยผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีปริมาณการได้รับการ

ถ่ายทอดค่านิยมพื้นฐานจากผู้ปักครองสูง จะมีค่านิยมพื้นฐานทึ้งด้านความรักชาติ ด้านประยัดและอดออม ด้านการมีระเบียบวินัย ด้านความขยันหมั่นเพียบ ด้านการพึงตนเอง สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดค่านิยมพื้นฐานจากผู้ปักครองในปริมาณต่ำ จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงคาดว่าการส่งเสริมพุทธิกรรมประยัดจากครอบครัวจะเป็นปัจจัยหนึ่งในการส่งผลต่อการประยัดของนักเรียนระดับประณีตศึกษา

ในขณะเดียวกันการส่งเสริมพุทธิกรรมการประยัดจากโรงเรียน น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพุทธิกรรมประยัดของนักเรียนได้ โดยบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมพุทธิกรรมการประยัด ของนักเรียนนั้น มีการสร้างค่านิยมในเรื่องนี้กล่าวได้คือ ในแต่ละสถานศึกษาได้มีการนำความรู้เกี่ยวกับ การประยัดโดยการเชื่อมโยงค์ความรู้จากคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ซึ่งหนึ่งในคุณธรรมนั้นคือ การประยัด ได้มีการส่งเสริมอุปกรณ์ในหลากหลายรูปแบบ ทุกระดับชั้น ตั้งแต่ในระดับประณีตศึกษาจนถึงในระดับมหาวิทยาลัย ใน การส่งเสริมด้านพุทธิกรรมการประยัดของนักเรียนในระดับประณีตศึกษาที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตรัพหนักษ์ความสำคัญของการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์แก่นักเรียนระดับประณีตศึกษา โดยได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 4 มาตราที่ 23 ข้อที่ 2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในเรื่องของการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลย์ยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) โดยในโรงเรียนเอง ก็มีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องของการสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการประยัดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทุกภาคส่วนในโรงเรียน โดยการอุปกรณ์เป็นโครงการตามนโยบาย หรือการทำกิจกรรมเกื้อหนุนโรงเรียนโดยเฉพาะในระดับประณีตศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ได้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ในด้านการประยัด คือ ออกมานิรูปแบบของกิจกรรมธนาคารโรงเรียน โรงเรียนที่ส่งเสริมการประยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องของการประยัด การให้ข้อมูลในรูป

แบบการแนะนำปรึกษาให้กับนักเรียน

นอกจากการเลียนแบบพฤติกรรมการประทยัดจากเพื่อน น่าจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประทยัดของนักเรียน ซึ่งนักเรียนในปัจจุบัน โดยธรรมชาติแล้ว นักเรียนส่วนมากมักจะมีการเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อน โดยเดี๋รดับประถมศึกษาเพื่อนเป็นบุคคลที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อความคิดในการกระทำของเด็ก ทั้งนี้ สุชาจันทน์อ่อน (2542, น. 153-154) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับการเลียนแบบว่า วัยรุ่นพยายามที่จะหาเพื่อนที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน ก็จะทำให้นักเรียนได้มีการปฏิบัติแบบอย่างจากเพื่อนเช่นกัน โดยมีผู้วิจัยในเรื่องของการเลียนแบบพฤติกรรมการประทยัดจากเพื่อน พฤติพล นิ่มพราว (2547, น. 61) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประทยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทราราชินูทิศสตรีวิทยาพุทธมณฑล พบร่วมสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อการประทยัดของนักเรียนจากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัย จึงคาดว่า การเลียนแบบพฤติกรรมการประทยัดจากเพื่อน จะเป็นปัจจัยหนึ่งในการส่งผลต่อการประทยัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา

การศึกษานำร่องกับโรงเรียนระดับประถมศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครุในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยพบข้อมูลในประเด็นเรื่องของพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในแต่ละวัน โดยสรุปพบว่า ในประเด็นการออมเงินของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมียอดเงินฝากลดลงจากเดิม เนื่องจากนักเรียนไม่ได้นำเงินมาฝากครุประจำชั้น เพราะนำเงินไปซื้อของเล่น ซึ่งอาหารที่ไม่มีประโยชน์ นำไปเล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านเกมในหมู่บ้าน ในการจ่ายเงินนักเรียนจำนวนมากมีการใช้จ่ายเงินในร้านค้าสหกรณ์โรงเรียนโดยการซื้ออุปกรณ์การเรียน เช่น สมุด ดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด สี เพราะสิ่งของที่ได้รับจากการแจกจ่ายของโรงเรียนใช้ได้ไม่นานและมีการมาซื้อใหม่อีก โดยขณะนี้ทางโรงเรียนได้มีการรณรงค์ในการประทยัดน้ำ ประทยัดไฟ อันเนื่องจากนักเรียนมักจะละเลยเมื่อออกจากห้องเรียนหรือการใช้งานแต่ในบางโรงเรียนก็ยังมีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับกิจกรรมตามแนวโน้มบายของต้นสังกัดและ

ทำเป็นรูปธรรมจึงทำให้นักเรียนมีการใช้จ่ายน้อยลง อีกทั้งยังให้นักเรียนนำวัสดุที่เหลือใช้ เช่น ปากกา ดินสอ และถุงมามาทำเป็นผลิตภัณฑ์ของโรงเรียน เพื่อเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมอีกประการหนึ่ง จากข้อสรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยเห็นว่า เป็นปัญหาสำคัญที่น่าสนใจและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจ ถ้าหากสถานการณ์ไม่ประทยัด เช่นนี้ดำเนินต่อไป อาจส่งผลต่อการดำเนินชีวิตการใช้จ่ายของนักเรียนในอนาคต เป็นผลเสียต่อตนเอง ต่อครอบครัว และเศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคตได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการประทยัด การส่งเสริมพฤติกรรมการประทยัดจากครอบครัว การส่งเสริมพฤติกรรมการประทยัดจากโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต การเลียนแบบพฤติกรรม การประทยัดจากเพื่อน ของนักเรียน ระดับประถมศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการประทยัดของนักเรียนระดับประถมศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ลักษณะการพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละวัน อาชีพหลักของผู้ปกครอง สถานที่ตั้งของโรงเรียน

3. เพื่อศึกษาว่า การส่งเสริมพฤติกรรมการประทยัดจากครอบครัว การส่งเสริมพฤติกรรม การประทยัดจากโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต การเลียนแบบพฤติกรรมการประทยัดจากเพื่อน เป็นตัวแปร ที่สามารถทำนายพฤติกรรม การประทยัด ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

อำนวย แต่งรอด (2540, น. 8) ให้ความหมายว่า “ประทยัด” หมายถึง การรู้จักกอดอ้อม การรู้จักบริโภคสินค้าเท่าที่จำเป็นและลดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยการประทยัดแบ่ง

การประยัดเป็น 3 ประเภท คือ (1) การประยัดทรัพย์หมายถึง การรู้จักสัดส่วนรายได้ของตนตามความจำเป็น รู้จักเลือกซื้อสิ่งของที่สามารถใช้ได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด ไม่ฟุ่มเฟือยสุรุ่ยสุร่าย เลือกใช้จ่ายแต่สิ่งที่จำเป็นเท่านั้น

(2) การประยัดเวลา หมายถึง การรู้จักคุณค่าของเวลา และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมให้มากที่สุด โดยไม่ปล่อยให้ผ่านไปโดยไร้ประโยชน์ (3) การประยัดทรัพยากรรรมชาติ หมายถึง การรู้จักประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ เช่น ดิน น้ำ อากาศ ต้นไม้ เป็นต้น ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ โดยใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าต่อตนเองและสังคม

ในการส่งเสริมการประยัดในเด็กดับประดับ ศึกษาดูนี้ เริ่มต้นจากครอบครัวเป็นที่แรก เป็นเสมือนโรงเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และการบ่มเพาะ พฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรมต่างๆ ที่นักเรียนควรปฏิบัติ ตน โดยที่ครอบครัวมีหน้าที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีพุทธิกรรม การประยัด มีการอบรมคุณธรรมและส่งเสริมพุทธิกรรมที่ดี งามให้แก่นักเรียน โดยมีผู้ให้ความเห็นดังต่อไปนี้ สำนักงาน กิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (2547, น. 8) กล่าวไว้ว่า การสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจของครอบครัวบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการทำมาหากายได้และจับจ่ายใช้สอยอย่างเหมาะสม รู้จักประยัดและออมเพื่ออนาคต เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่มีคุณภาพ ไม่ตามกระแส บริโภคนิยมและช่วยให้ครอบครัวสามารถสร้างงานและรายได้อย่างซื่อสัตย์และรับผิดชอบ โดยให้ พ่อแม่และผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็กและเยาวชน

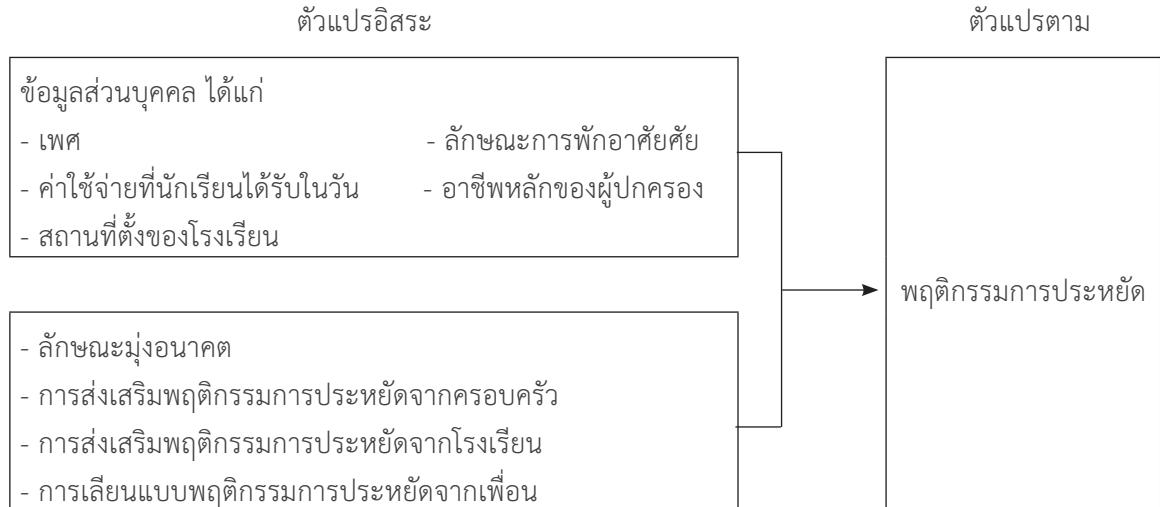
การประยัดเป็นคุณธรรมสำคัญที่มีความจำเป็น ต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นต่อนักเรียนทุกคนโดยเฉพาะโรงเรียน มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยเหลือนักเรียนมาก ซึ่ง ทั้งนี้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมดังนี้ สำเริง เฉลิมเพล่ (2527, น. 18-19) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมจริยธรรมของโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียนมีหน้าที่ภาระอย่างสำคัญโดยตรงต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เยาวชนของชาติ ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสังคมในภายภาคหน้าและเป็นบ้านแห่งที่สองของนักเรียน ที่เป็นเป้าหมายลักษณะนิสัย คุณธรรม จริยธรรมให้ติดตัวเด็กต่อไป โดยสรุปแล้ว การส่งเสริมพุทธิกรรมประยัดจากโรงเรียน การที่นักเรียนได้มีการส่งเสริมพุทธิกรรมประยัดจากครู

บุคลากรและผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดบรรยายการเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ การให้นักเรียนได้รับแบบอย่างที่ดีจากครูในโรงเรียนอย่างเหมาะสม

เพื่อนมีอิทธิพลในเรื่องพุทธิกรรมต่างๆ ของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนซึ่งเพื่อนจะมีผลกระทบต่อจิตใจของเด็กอย่างมาก โดยเฉพาะวัยรุ่นในเรื่องการเลียนแบบพุทธิกรรมโดยต้องการการยอมรับจากเพื่อน ซึ่งคิดว่าหากเพื่อนมีพุทธิกรรม การประยัดแล้วก็จะมีพุทธิกรรมตามอย่างได้ โดยมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเพื่อนดังต่อไปนี้ สุชา จันทน์ออม (2542, น. 153-154) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนไว้ว่าวัยรุ่นพยาจาม ที่จะหาเพื่อนที่อยู่ในรุ่นราวกว่าเดียวกัน มีรสนิยมเหมือนกัน เพื่อจะได้อ้าไว้คบหาสมาคมพูดคุย สังสรรค์กัน กลุ่มของเด็กวัยรุ่นมีอิทธิพลอย่างมากต่อความประพฤติ การแต่งกาย ภริยาท่าทาง การพยาจามเลียนแบบกันเพื่อให้เกิดสัญลักษณ์กลุ่มขึ้น แม้ว่าการกระทำการอย่างนั้นจะทำไปเพื่อความโก้เก๋และเพื่อให้เกิดเป็นจุดสนใจขึ้น แม้จะขัดต่อสายตาของผู้ใหญ่ก็ตาม

ลักษณะมุ่งอนาคต เป็นลักษณะนامธรรมที่คล้ายกับการคิดเชิงอนาคต ที่สามารถในการคาดคะเนถึงพุทธิกรรมของนักเรียนว่า อนาคตจะเป็นไปในทิศทางใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการประยัดแล้ว ถ้าหากนักเรียนเกิดคุณลักษณะนี้ได้ก็จะเกิดผลดีในการใช้ชีวิตในอนาคต โดยในเรื่องนี้ได้มีผู้ให้แนวคิด ดังนี้ ดวงเดือน พันธุ์มนวนิว และเพญแข ประจำปีจันทร์ (2520, น. 35) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตคือการคิด และการรับรู้ของบุคคลแบบคาดการณ์ ใกล้และเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 3 องค์ประกอบ คือ (1) ความสามารถคิดคาดการณ์ใกล้ๆ อะไรจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล (2) ความเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดในอนาคตนั้น อาจจะเกิดกับตนได้เช่นเดียวกับที่จะเกิดกับผู้อื่น และ (3) เห็นว่าสิ่งที่จะเกิดในอนาคต มีคุณค่าหรือความสำคัญไม่ลดลงและการควบคุมตนคือการมีทักษะที่จะดำเนินการระยะยาวให้เกิดผลในอนาคตที่ตนได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้โดยการที่บุคคลจะจัดการกับสาเหตุภัยในตนเองและสาเหตุภัยนอกตน เพื่อให้ตนมีพุทธิกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำได้ปอยๆ และการทำในปริมาณ

มาก อย่างเหมาะสม เป้าหมายและการกระทำเหล่านี้เกิดจากตนเองเป็นผู้กำหนด มีได้ถูกบีบบังคับจากผู้อื่น การควบคุมตนมีขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้น คือ (1) สังเกตพฤติกรรมกรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการประยัดแตกต่างกัน

2. นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีอาชีพหลักของผู้ปกครองต่างกัน มีพัฒนาการประยัดแตกต่างกัน

3. นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละวัน ต่างกัน มีพัฒนาการประยัดแตกต่างกัน

4. นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีอาชีพหลักของผู้ปกครองต่างกัน มีพัฒนาการประยัดแตกต่างกัน

5. นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีสถานที่ตั้งของโรงเรียนต่างกัน มี

ตนเอง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานการกำหนดพัฒนาการขั้นต่อไป
(2) กำหนดเป้าหมายย่อยเป้าหมายรวมของพัฒนาการ
(3) จัดสภาพแวดล้อมเพื่อเพิ่มพัฒนาการ (4) ให้รางวัล

พัฒนาการประยัดแตกต่างกัน

6. ลักษณะมุ่งอนาคต การส่งเสริมพัฒนาการประยัดจากครอบครัว การส่งเสริมพัฒนาการประยัดจากโรงเรียน การเลียนแบบพัฒนาการประยัดจากเพื่อน เป็นปัจจัยที่สามารถทำนายพัฒนาการประยัดของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย

2. ศึกษาตัวแปรที่ศึกษา

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถาม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS 17.0

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 4,366 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 369 คน ซึ่งได้มาจากการใช้สูตรของ Yamane (Yamane, 1973) และ การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi – stage random sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนประชากร จำแนกตามจำนวนโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูล แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ลักษณะการพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละวัน อาชีวหลักของผู้ปกครอง สถานที่ตั้งของโรงเรียน เป็นแบบให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต มีข้อคำถามจำนวน 29 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .875

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริม พฤติกรรมการประยัดจากครอบครัว มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .858

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริม พฤติกรรมการประยัดจากโรงเรียน มีข้อคำถาม จำนวน 38 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .913

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การเลียนแบบ พฤติกรรมการประยัดจากเพื่อน มีข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .907

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการประยัด มีข้อคำถามจำนวน 91 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .966

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือ ในการดำเนินการเก็บข้อมูลและให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครในการทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อขออำนวยความสะดวกในการดำเนินการเก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามที่ทำการเก็บจำนวน 369 ฉบับ ได้รับคืน 369 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยจึงทำการลงทะเบียนให้คะแนนแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณตามลำดับ ความสำคัญของตัวแปรนำเข้าสมการ (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม พบร้า ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนมากเป็นเพศหญิงจำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 65.30 มีลักษณะการพักอาศัยอยู่ร่วมกัน กับพ่อและแม่ จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 61.80 มีค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละวันคือ พอยใช้และ เหลือเก็บ จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 71.30 มีอาชีพหลักของผู้ปกครอง คืออาชีพรับจ้างจำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50 และมีสถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่นอกเขตเทศบาล จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 58.80

2. การวิเคราะห์ระดับประดับพุทธิกรรมการประยัดด้านการประยัดทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการประยัดเงิน ด้านการประยัดสิ่งของเครื่องใช้ ลักษณะมุ่งอนาคต การส่งเสริมพุทธิกรรม การประยัดจากครอบครัว การส่งเสริมพุทธิกรรมการประยัดจากโรงเรียน การเลียนแบบพุทธิกรรมการประยัดจากเพื่อน มีรายละเอียดดังนี้ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีระดับพุทธิกรรมการประยัดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($=4.094$) โดยมีพุทธิกรรมการประยัดด้านการประยัดทรัพยากรธรรมชาติ พุทธิกรรมการประยัดด้านการประยัดเงิน และพุทธิกรรมการประยัดด้านการประยัดสิ่งของเครื่องใช้ อยู่ในระดับมาก ($=4.042$, 3.992 และ 4.065 ตามลำดับ) มีลักษณะมุ่งอนาคต การส่งเสริมพุทธิกรรมการประยัดจากครอบครัว การส่งเสริมพุทธิกรรมการประยัดจากโรงเรียน การเลียนแบบพุทธิกรรมการประยัดจากเพื่อน อยู่ในระดับมาก ($=3.948$, 4.049 , 4.085 และ 3.793 ตามลำดับ)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับพุทธิกรรมการประยัดของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตาม เพศ ลักษณะการพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละวัน อาชีพหลักของผู้ปกครอง สถานที่ตั้งของโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

3.1 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีเพศต่างกัน มีพุทธิกรรมการประยัดไม่แตกต่างกัน

3.2 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีสถานที่ตั้งของโรงเรียนต่างกัน มีพุทธิกรรมการประยัด ไม่แตกต่างกัน

3.3 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีลักษณะการพักอาศัยต่างกัน มีพุทธิกรรมการประยัด ไม่แตกต่างกัน

3.4 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีการจำแนกตามค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละวันที่ต่างกัน มีพุทธิกรรมการประยัด ไม่แตกต่างกัน

3.5 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีการจำแนกตามอาชีพหลักผู้ปกครอง ที่ต่างกัน มีพุทธิกรรมการประยัด ไม่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถทำนายระดับพุทธิกรรมการประยัดของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 พบร้า การส่งเสริมพุทธิกรรมการประยัดจากโรงเรียน การเห็นแบบอย่างพุทธิกรรมการประยัด จากเพื่อน การส่งเสริมพุทธิกรรมการประยัดจากครอบครัวและลักษณะมุ่งอนาคต สามารถร่วมทำนายพุทธิกรรมการประยัดของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 59.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากการวิจัยโดยรวมแล้วนักเรียนมีผลของพุทธิกรรมการประยัดอยู่ในระดับมากซึ่งทั้งนี้ ยังอยู่ในวัยที่พัฒนาการทางความคิดตามแนวคิดของเพียเจท (Piaget, 1996 อ้างถึงใน ทิพย์ภา เชษฐ์เชาวลิต, 2541) เด็กวัยรุ่นพัฒนาความคิดจากความคิดแบบรูปธรรม (concrete) มากวัยเด็กมาสู่กระบวนการพัฒนาความคิดแบบเป็น

เหตุผล เป็นรูปแบบชัดเจน (cognitive thought phase หรือ formal operation period) ได้มากขึ้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างดีสามารถนำความรู้มาปฏิบัติได้ ที่เห็นได้จากการที่นักเรียน มีลักษณะของพฤติกรรมการประทัยด้ ในระดับมากโดยสอดคล้องกับหลักการเรียน รู้ทางสังคมวัฒนธรรมของไวโกร็อตสกี้ (Vygotsky, 1978 อ้างถึงใน พงษ์พันธ์ พงษ์สกุล, 2542) อธิบายว่า เด็กจะปรับเปลี่ยนความคิดความเข้าใจไปตามประสบการณ์ที่ได้รับจากสังคมและวัฒนธรรมของเข้า จนกระทั่งสร้างความรู้ขึ้นมา ทำให้เด็กมีกระบวนการทางปัญญาในระดับที่สูงขึ้น (higher mental functions) ซึ่งแต่ละวัฒนธรรมจะถ่ายทอดลักษณะเฉพาะของความเข้าใจและค่านิยมในวัฒนธรรมนั้นไปสู่เด็กๆ ทำให้เขารู้ว่า เขาคิดอะไร และควรคิดอย่างไรจึงจะเหมาะสม โดยนักซึ่งนักเรียนไม่ได้มีการใช้จ่ายในการซื้อของต่างๆมากนักเนื่องจากทางโรงเรียนในสังกัดมีการอบรมและปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการออมเงิน โดยมีโครงการธนาคารโรงเรียนในหลายโรงเรียนซึ่งประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนำตัวแปรดังกล่าวไปใช้เพื่อการต่อ ยอดในการทำวิจัยเชิงทดลอง การทำโปรแกรมปลูกฝังให้ นักเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัด ได้รับการปลูกฝังด้าน การประทัยด้ เป็นการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับค่านิยม 12 ประการ และเป็นไปตามแนวทางนโยบายของสถานศึกษาพอเพียง
2. ควรเพิ่มการทำวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการใช้การ สัมภาษณ์นักเรียนเพื่อให้ได้ปัจจัยที่แท้จริงในการดำเนินการ สรุปเป็นแนวทางการวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ใน การสนับสนุนผลการวิจัยเพื่อให้มีความสอดคล้องมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ เช่น การเห็นแบบ อย่างจากสื่อ ระดับผลการเรียน ขนาดของสถานศึกษาว่า ส่งผลต่อพฤติกรรมการประทัยได้หรือไม่ อย่างไร
4. ควรนำการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการ ดำเนินการจัดโครงการในการส่งเสริมคุณลักษณะของ การประทัยเพื่อให้เกิดประโยชน์กับทุกภาคส่วนอย่าง แท้จริง

References

- Aunjai, K. (1992). *Result from implementing forecasting technique in futuristic approach of Mattayom Suksa 3 students at Samroiyod Vihayakom School, Prachuab Kirikan*. Master of Education Thesis, Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Chalermpao, S. (2002). Integrated learning management: Situation based learning. *Journal of Social Sciences and Humanities*, 5(2), 27-30. (in Thai).
- Chan-am, S. (2004). *Psychology in classroom*. Bangkok: Kasetsart University. (in Thai)
- Chetchawalit, T. (1998). *Psychology for nursing*. Songkhla: Chan Muang. (in Thai)
- Chomchaiya, O. (2007). *Factors influencing mother's behaviors in instilling ethical conscience for their pre-school children, Nonthaburi province*. Master of Science Thesis, Suan Dusit Rajabhat University. (in Thai)
- Department of Women's Affairs and Famaliy Development. (2004). *Strengthening for family*. Bangkok: Ministry of Social Development and Human Security. (in Thai)

Educational research department. (1999). *The study of Thai student potential*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)

Meeponthong, P. (1989) .*The study of the five basic values of teacher, parents and students in schools under 20the control of Khon Kaen province office of primary education commission*. Master of Science Thesis, Srinakharinwirot University. (in Thai)

Nimprao, P. (2004). *Factors affixing on saving habit of the Third level, Secondary grades 1 – 3 students of Nawanithrachinuthit Satriwittahaya Phutthiamonthonl School in Khet Taweewattana Bangkok*. Master of Education Thesis, Srinakharinwirot University. (in Thai)

Office of the National Education Commission. (2002). *Community's participation in educational support*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)

Office of the National Education Commission. (2002). *Community's participation in educational support*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)

Phanthumnavin, D., & Pajonphajanok, P. (1987). *Ethics of Thai youth*. Bangkok: Srinakharinwirot University. (in Thai)

Pongsopa, P. (1999). *Educational psychology*. Bangkok: Pattana Suksa. (in Thai)

Ramajitti Institute. (2006). *Survey of personal money management*. Retrieved from http://www.ramajitti.com/research_Project_money.php

Srisawat, C. (1998). *Ethical thinking and five fundamental values of Matthayom Suksa 1 students in Nakhon Ratchasima province*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission. (in Thai)

Srisaan, W. (2007). *National education in ideal*. Bangkok: Winyouchon. (in Thai)

Tangrod, U. (1997). *Media exposure on the economizing policy, benefit of information to the purchasing behavior of foreign luxury goods during the economic crisis of teenagers in Bangkok metropolis*. Master of Arts Thesis, Chulalongkorn University. (in Thai)

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row.

